

Brüsszel, 2018.3.12.
SWD(2018) 55 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

A kollektív befektetési alapok határokon átnyúló forgalmazása

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE
a kollektív befektetési alapok határokon átnyúló forgalmazásának megkönnyítéséről,
valamint a 345/2013/EU és a 346/2013/EU rendelet módosításáról

Javaslat
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE
a 2009/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek és a 2011/61/EU európai
parlamenti és tanácsi irányelvnek a kollektív befektetési alapok határokon átnyúló
forgalmazása tekintetében történő módosításáról

{COM(2018) 92 final} - {COM(2018) 110 final} - {SWD(2018) 54 final}

Vezetői összefoglaló
Hatásvizsgálat a befektetési alapok határokon átnyúló forgalmazása előtt álló akadályok csökkentésére irányuló kezdeményezésről
A. A fellépés szükségessége
Miért van szükség fellépésre? Milyen problémát kell megoldani?
A befektetési alapok egységes piacának megteremtését célul kitűzve az európai szabályozás lehetővé teszi az eszközközkezelők számára, hogy befektetési alapjaikat Európa-szerte passzportálhassák. Jóllehet az uniós befektetési alapok határokon átnyúló forgalmazása növekedést mutat, a befektetési alapok uniós piaca továbbra is túlnyomórészt nemzeti piacként szerveződik. A kezelt teljes eszközállomány 70 %-át kizárólag belföldi piacon történő értékesítésre bejegyzett befektetési alapok birtokolják¹. Az ÁÉKBV-k csupán 37 %-át és az ABA-k mintegy 3 %-át jegyezték be háromnál több tagállamban történő forgalmazásra. Továbbá, bár az EU piaca kisebb, az uniós piacon jelentősen több alap van, mint az USA piacán, ami azt jelenti, hogy az átlagos alapméret jóval kisebb az Unióban. Ez negatív hatással van az uniós eszközközkezelők által elérhető méretgazdaságosságra és a befektetők által fizetendő díjakra. Az értékelés rámutatott arra, hogy a szabályozási akadályok jelentős mértékben visszafogják a határokon átnyúló forgalmazást. Ezek az akadályok az értékesítésre vonatkozó tagállami követelményeket, a szabályozói díjakat, valamint az adminisztratív és értesítési követelményeket érintik.
Mi a kezdeményezés várható eredménye?
A kezdeményezés célja a határokon átnyúló forgalmazás szabályozási akadályainak csökkentése a szükségtelen bonyolultság és a nehézkes követelmények megszüntetésével és a nemzeti követelmények átláthatóságának javításával, a befektetők védelmének megőrzése mellett. A befektetési alapok egységes piacának hatékony működését érintő hiányosságok megszüntetése révén csökkenthetők a határokon átnyúló forgalmazás költségei. Ez várhatóan fel fogja gyorsítani az Unión belüli határokon átnyúló forgalmazás növekedését, csökkenteni fogja a piac széttagozottságát, fokozni fogja a versenyt, és végső soron több befektetési lehetőséget fog kínálni az uniós befektetők számára.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?
Az ÁÉKBV- és az ABAK-irányelv tagállami végrehajtása a forgalmazásra vonatkozó engedélyek passzportálására az említett irányelvek alapján alkalmazandó szabályok eltérő értelmezését eredményezte. Bár a tagállamoknak lehetőségük van arra, hogy a problémát (önkéntes alapon) a nemzeti jogszabályok vagy gyakorlatok módosításával kezeljék, a passzportálás tekintetében az egységesség és jogbiztonság uniós szintű fellépés révén jobban biztosítható. Az e területen a nemzeti (felügyeleti) gyakorlatoknak az ESMA közreműködésével történő egymáshoz közelítésére irányuló korábbi törekvések nem tudták sikeresen kezelni az észlelt problémát. Ezért a befektetési alapok Unión belüli, határokon átnyúló forgalmazása kapcsán még fennmaradó akadályok problémáját uniós szinten lehet a leghatékonyabban kezelni.
B. Megoldások
Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?
A megvizsgált szakpolitikai alternatívák célja az alapok határokon átnyúló forgalmazására vonatkozó szabályok szükségtelen összetettségének és az e szabályokból fakadó jogbizonytalanság kezelése, a szabályok átláthatóságának növelése és a befektetővédelem biztosítása. Tekintettel az érintett szabályozási keret technikai és részletes jellegére, az egyes problémaforrásokra egyedi szakpolitikai alternatívákat dolgoztak ki. A vizsgált alternatívák között jogalkotási és nem jogalkotási intézkedések egyaránt szerepelnek. Egyes problémaforrások esetében az előnyben részesített alternatíva az átláthatóság nemzeti és/vagy európai szinten

¹ Ez magában foglalja az úgynevezett „round-trip” alapokat is, amelyeket egy alapkezelő egy másik tagállamban jegyeztet be, majd azt csak a saját tagállamában forgalmazza.

történő növelése volt, míg más problémák esetében a harmonizáció kínálta a legjobb megoldást. A választott szakpolitikai alternatívák a következők:

- A nemzeti követelmények átláthatóságának hiányával kapcsolatban nemzeti és uniós szinten is javítani kell az átláthatóságot a nemzeti forgalmazási előírások és a szabályozói díjak tekintetében.
- Az eltérő nemzeti forgalmazási előírásokkal kapcsolatban bevezetésre kerül a forgalomba hozatalt megelőző tájékoztatás harmonizált fogalommeghatározása², és egyértelműbb kereteket kap a marketinganyagok ellenőrzésének folyamata.
- Az eltérő szabályozói díjakkal kapcsolatban magas szintű elvek kerülnek bevezetésre annak biztosítása érdekében, hogy a szabályozói díjakat egységesebb módon határozzák meg.
- Ami az adminisztratív követelményeket illeti, az eszközközkezelőkre kell bízni, hogy milyen lehetőségekkel segítik a helyi befektetőket (helyi jelenlét vagy elektronikus úton keresztül), ugyanakkor a befektetők érdekeit szolgáló biztosítékokat is be kell vezetni³.
- Az értesítési követelményeket illetően bevezetésre kerülnek az értesítések frissítésével és a forgalmazási engedély használatának visszavonására vonatkozó értesítéssel kapcsolatos eljárások és előírások további harmonizációjáról szóló rendelkezések.

Ki melyik alternatívát támogatja?

Az eszközközkezelők határozottan támogatják a szabályozási akadályok csökkentését. Az eszközközkezelők azonban megosztottak abban a kérdésben, hogy ez a cél jogalkotási vagy nem jogalkotási intézkedések révén valósítható-e meg a legjobban. A befektetői szervezetek szintén támogatják a szabályozási akadályok megszüntetését a befektetők választási lehetőségeinek bővítése érdekében, ennek azonban feltétele a befektetővédelem fenntartása. A nemzeti illetékes hatóságok és a tagállamok ugyancsak támogatják az alapok forgalmazását korlátozó szabályozási akadályok leépítését. Mindazonáltal a legtöbb illetékes hatóság a nem jogalkotási intézkedéseket részesítené előnyben, és hangsúlyozták annak fontosságát, hogy továbbra is képesnek kell maradniuk a befektetők védelmének biztosítására, a fogadó joghatóságokban is.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei?

Az előnyben részesített alternatívák előnyei mind az eszközközkezelők, mind a befektetők számára kézzelfoghatók:

- Az előnyben részesített alternatívák jelentősen csökkenteni fogják a megfelelési költségeket azáltal, hogy tovább harmonizálják és növelik az átláthatóság szintjét a nemzeti követelmények tekintetében. A meglévő határokon átnyúló alapok esetében az előnyben részesített alternatívák várhatóan legalább 306 millió EUR költségmegtakarítást eredményeznek évente. Várható továbbá, hogy több eszközközkezelő dönt úgy, hogy alapjait határokon átnyúlóan forgalmazza vagy fokozza a már meglévő határokon átnyúló tevékenységeit.
- Az előnyben részesített alternatívák biztosítják a befektetők védelmét és végső soron bővítik a befektetők választási lehetőségeit. Ez a hatás különösen azon tagállamok befektetői számára lesz előnyös, amelyek piacai jelenleg korlátozott választékot kínálnak, és amelyek piacait a hazai termékek uralják.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb lehetőségek)?

Az előnyben részesített alternatíváknak nincs jelentős negatív gazdasági, társadalmi vagy környezeti hatása. Az előnyben részesített alternatívák korlátozott végrehajtási költségeket eredményeznek. Ezek a költségek a nemzeti illetékes hatóságokat és az ESMA-t érintik. Az ESMA-t például azzal a feladattal bízzák meg, hogy hozza létre a határokon átnyúló értesítések adatbázisát, és készítsen szabályozóidő-j-kalkulátort. Ugyanakkor a nemzeti illetékes hatóságok és az ESMA számára is előnyös az értesítési adatbázis létrehozása, mivel lehetővé fogja tenni számukra a befektetési alapok határokon átnyúló forgalmazásának jobb elemzését.

Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, köztük a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat?

² Ez csak az ABAK-irányelvet érinti.

³ Ez csak az ÁÉKBV-irányelvet érinti.

A szabályozási akadályok leépítése csökkenteni fogja az alapok határokon átnyúló forgalmazásának költségeit. A költségcsökkenésekből elsősorban a kisebb alapkezelők fognak profitálni, mivel a szabályozási akadályokkal kapcsolatos költségek nagyobb hatást gyakorolnak ezekre az alapkezelőkre.

Jóllehet a javasolt szakpolitikai alternatívák nem gyakorolnak közvetlen hatást a kis- és középvállalkozásokra, a kkv-k közvetett módon fognak részesülni a kezdeményezés előnyeiből, mivel a befektetési alapok határokon átnyúló fokozott forgalmazása növelné az érintett befektetési alapok – különösen a kockázati tőke-alapok – által a kkv-k számára kínált finanszírozás elérhetőségét.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

A nemzeti szinten jelentkező végrehajtási költségek kis mértékűek lesznek.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

Nincsenek egyéb jelentős hatások.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A Bizottság legkorábban öt évvel az ezen jogalkotási kezdeményezés részét képező irányelvek (az ÁÉKBV-irányelv és az ABAK-irányelv) átültetését követően elvégzi az irányelv és a rendelet alkalmazásának értékelését, melynek során a Bizottság nyilvános konzultációra, valamint az ESMA-val és az illetékes hatóságokkal folytatott egyeztetésekre fog támaszkodni. Az értékelést a Bizottság minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatása szerint kell elvégezni.